

Naše narodno prosvetno delo.

—p Kakšne naj bi bile kritike o prireditvah na šolskih odrih? O tem nam piše agilen naš tovariš iz severne Slovenije spodnje pismo. Navodila v tem oziru bo moral dati v bodoče »odsek za narodno-prosvetno delo«, ki je po novem poslovniku osnovan pri pov. UJU. Naloga tega odseka bo, da regulira in vodi to delo v smeri, ki bodo odgovarjale duhu napredka. Pismo slove: »V rubriki »Šolski odri« v »Tovarišu« postajajo po mojem mnenju poročila preveč enolična, preveč je hvale, premalo stvarne kritike. V prvi dobi razvoja šolskih odrov je bil ta način poročevanja vsekakor na mestu, da so prireditelji iz ugodnih, tu in tam morda pretirano ugodnih kritik, recte pohval črpali pogum za nadaljevanje započete dela, to dobo pa imamo menda že za seboj. Ako hočemo dospeti do nekega viška šolskih odrov in primerno popolniti pičlo število mladinskih igrokazov, treba bo prave kritike, kajti le ta nam bo omogočila povzdigniti stvar samo. Vsled tega mislim, da bi bilo primerno, ako bi uredništvo rubrike šolski oder dalo v »Tovarišu« poročevalcem primerna navodila, da naj v svojih poročilih opozarja na nedostatke iger samih na napake prireditve v oziru scenerije, garderobe, mimike, gest, glasu, naglaševanja itd. Take stvarne kritike bi mnogemu režiserju šolskih odrov bile v izdatno pomoč. Vse, kar pa se pohvali kot izredno dobro, pa mora biti tudi utemeljeno na način, ki omogoča tudi drugod »izredno dobro« izvršitev. Prosim, da uredništvo zadevo premisli in izvrši, kakor se mu zdi primerno.«

Šolski odri in pevski zbori.

—po Kraljestvo palčkov v Rogatcu. Uprizoritev igrokaza »V kraljestvu palčkov« je na navadnih šolskih odrih silno težavna, ker navadno manjka primerne garderobe, bajne scenerije in ni na razpolago svetlobnih efektov. Kljub temu pa je vprizoritev v Rogatcu dne 5. in 10. decembra popolnoma zadovoljila. Da so vse vloge brezhibno obvladale tekst, je pri šolskih prireditvah umljivo, občudovali pa smo preciznost nastopov. Petje je hotelo biti sprva vsled začetne treme nekoliko monotono, a že pri drugi kitici je postalo blaglasno. Režiser je dobro pogodil, da je od Norčka odvisev komični efekt, zato je za to vlogo izbral učenca, ki kaže res precej talenta za slične vloge. Res vzorno dovršena sta bila dva prizora: vstajanje palčkov in uspavanka vil. Kostumi in maske palčkov so bili popolnoma primerni, pogled na belo oblečene in z zelenjem okitene vile res diven. Po končani igri so učenci sestavili živo sliko, menda kombinacijo režiserja. Krog Anice stoje v prvem polkrogu vile, v drugem palčki, vile drže roke nad Anico v gesti blagosavljanja in pojo s palčki himno materi. Živi slike so sledile deklaracije, med njimi nekatere v vsakem oziru brezhibne. Prireditve je pripravil in vodil mladi tov. Srečko Sekirnik. Udeležba je bila obkraj prav dobra, posetilo je prireditve posebno mnogo kmetijskih ljudi. To bodi tov. Sekirniku v zadoščenje, ker so nekateri tržani prireditve ignorirali, drugi pa hoteli celo ovirati.

—do Miklavžev večer na II. mest. deš. osn. šoli v Ljubljani je priredila tovarišica Fr. Zemljanova z uprizoritvijo »grice dr. Laha« Miklavžev večer za učence I. razreda. Navzočih pa je bilo še drugih učencev in roditeljev toliko, da je bila obširna telovadnica skoraj docela napolnena. Prireditve je uspela v popolno zadovoljnost navzočega občinstva, na čemer čestitamo vrli tovarišici. Prejšnji oder ki se je moral zaradi občinskih volitev razdreti je nanovo postavil in primerno uredil tov. V. Deržaj.

—po Iz Krškega. Dne 1. 12. t. l. je vprizorila meščanska šola v Krškem proslavo narodnega ujedinjenja za mladino s sledečim sporedom: 1. Ernst R. Bali: Amerikanska pesem. Igra meščanskošolski orkester. — 2. Anton Kosi: Štirje letni časi Snevoigra v 5. delih s spremljevanjem glasovirja in harmonija. Pojo učence 3. razreda. — 3. Igo Gruden: Tržaški bratrom Deklamira Nara Ženerjeva iz 1. razreda. — 4. E. Kondor: Stari guslar. Epska pesem s spremljevanjem orkestra. Pojo učence 2. razreda. — 5. Jovan Jovanović: Uči djeda svog unuka. Deklamira Adolf Drachler iz 3. razreda. — 6. Vjekoslav Baksa: Pali slaveni. Polpovna. Igra meščanskošolski orkester. — 7. Tone Gaspari: Matjaževi hajduki. Programatična enodejanka s petjem in godbo. Uprizorila jo je vseh razredov. — 8. Naš največji dan Prolog Govori Olga Modičeva iz 4. razreda. — 9. Anton Kosi: Mo-

litev za slovanski narod. Koral s spremljevanjem orkestra. Pojo deklice in dečki. Ta program se je ponovil 8. t. m. za širšo občinstvo. Veliko sokolsko dvorano je prvič mladina drugič odlično občinstvo popolnoma napolnila. Kdor z umevanjem prečita spored in še izve, da so se vse točke izvajale najbolje lahko presodi trud in zmožnost učiteljev tega zavoda. Točke za orkester in petje je našel tudi in vodil strok. učitelj sedaj vodi te šole. Josip Vutkovič. Gasparijeva enodejanka je vspešno igrala mladino za osvoboditve neodrešenih bratov na Primorskem in v Korotanu ter je globoko učinkovala ne le na mladino temveč tudi na drugo zavedno občinstvo. Istotako deklaracije in prolog. Občinstvo se ni moglo dosti načuditi, da ima meščanska šola iz vrst učencev in učenek tako dober orkester. Največjo pozornost sta vzbudila igralca na klarinet in tog.

—po Proslava našega ujedinjenja dne 1. decembra t. l. se je obhajala na II. mestni deški osn. šoli v Ljubljani z uprizoritvijo igrice »Za domovino!« (Zvonček I. 1921.). Režiral je tov. Jože Tratar, ki je vplel med igrice pesmici »Jugoslavška mati« in »Otrokovo domoljublje«. Na harmoniju je spremljal tov. Al. Potočnik. Provizorični oder sta postavila v telovadnici tovariša Tratar in V. Deržaj vzlic majhnim pripravam tako okusno, da je bila šolska mladina z vsem izredno zadovoljna.

Ljudska predavanja.

—po Roditeljski sestanek na II. mestni deš. osnovni šoli v Ljubljani se je vršil v ponedeljek 11. t. m. od 6 - 7. zvečer. Predaval je o temi »Mladijunaki in roditelji« tov. Rudolf Horvat. Navzočih je bilo 60 mater in očetov, ki so z zanimanjem sledili referentnim izvajanjem. Ob sklepu se mu je zahvalil g. inž. Lah. v imenu navzočih roditeljev za mnoge v današnjem času posebno aktualne nasvete.

Književnost in umetnost.

—k Pjesmarica jugoslavenske narodne pojevke za osnovne škole. Subrao i uredio Antun Dobronić. Lep venec 200 srbskih, hrvatskih in slovenskih narodnih pesmi je namenjen jugoslavski šolski mladosti, da spozna narodno pesem vseh treh plemen, da vzljubi njeno milino in si s pevanjem oslaja življenje. Tu dobis iz vseh najrazličnejših krajev naše domovine pesmi, ki jih peva naš narod. — Pjesmarica ima tri glavne dele. — I. Nižja stopnja (prvo šolsko leto) obsega 40 enoglasnih pesmi, med njimi nastopne slovenske: Barčica po morju plava, Na planinah solnce sije, Rasti, rasti rožmarin, Vigred priljaja, o jima zahajaja (manj znana), Solnce čez hribeček gre, Bog je ustvaril zemljo. — Pri prvi slovenski pesmi pravi urednik v opombi: »Ova je pjesma naše braće Slovenaca kao i mnoge druge u ovoj Pjesmarici. Slovenci govore malo drukčije nego Hrvati i Srbi, ali se ipak mogu kao braća razumjeti. Pri vsaki slovenski pesmi pojasnjuje tolmač pod črtom Hrvatom in Srbom manj znane besede. — 2. Srednja stopnja (drugo in tretje šolsko leto) nudi 60 enoglasnih narodnih pesmi: Sijaj, sijaj solnce, Godiće je že zelen, Jager mi jagra, Lepo mi poje črni kos, Kje so ti, ste ptice moje, Pojmo le v gostijo, Ene ptica priletela, Jaz imam pa konjica belega, Prišla bo pomlad. — 3. Višja stopnja (četrti in nadaljnja šolska leta) vsebuje 100 narodnih pesmi. Slovenske pesmi je dvoglasno priredil znani glasbenik in učitelj petja, prof. Hinko Družvič. Te so: (Stoji beli grad (enoglasna), Na planincah lušteno biti, Oj ta soldaški boben, Stoji, stoji tam lipa, Lušteno je to na deželi (enoglasna), Skrajček poje, Zvrzoli, Ptica veselo nad hišico zvrli, Prišla je ta ljuba vigred, Oj tam za goro, Pomladi vse se veseli, Svetlo solnce se je skrilo, Gor čez jezero, Moj oče ima konjica dva. — 4. Dodatek navede enoglasni narodni himni, »Lepa naša domovina« in »Bože pravde« ter slovensko himno »Oj Slaveni« (Hej, Slovani)! Pogrešam našo narodno himno »Naprej!« — Vsakemu napevu je priložena le prva kitica pesmi, vse ostale kitice so natisnjene na koncu napeva. V nižji stopnji je pesmicam priloženo besedilo tudi v cirilici, na srednji in višji stopnji pa je to opuščeno. — Napevi v pesmih za nižjo stopnjo se gibljejo v glasovnem obsegu od d do a, v nekaterih tudi od c do li, za srednjo stopnjo pa ponekod od c do d; za višjo stopnjo je glavni obseg primerno razširjen navzdol do hes in a, navzgor pa do e, redko do f. — Vse pesmi so opisane z umestnimi in potrebnimi dinamičnimi znamenji. — Pjesmarica, ki je prav skrbno sestavljena, je namenjena v prvi vrsti hrvatskim šolam; jako dobrodošla je tudi šolam v Sloveniji, da more tudi naša mladina spoznavati značilne monotone napeve hrvatske in srbske narodne pesmi. — Knjiga je brez dvoma trajne vrednosti in prav zato bi morala biti vezana bolj trepčno nego je v sedanjih, za silo zlepljenih platnicah iz poltrde lepene, ki se takoj začne lomiti na hrbišču, ko odpreš knjigo. Zato ni čudno, da ji je cena tako nizka, kar se v sedanji draginji na književnem trgu čuje kakor balke.

—k »Iz moje domovine.« Male novele. Alojzij Kemec. Že letnice 1907—1919, v katerih so bile povestice sestavljene, nam povedo zgodovino vsebine. Vsega je enajst povestice, najraznovejše vsebine, vzete iz narodnega življenja. Že naslovi nam označujejo o nekaterih vsebino: »Filozofo Martin«, »Učiteljica Eleonora«, »Cigan«, »Rekrut Janez«, poleg teh, vsebuje knjiga: »Božjega voleka«, »Nevesta«, »Peter in njegov prijatelj«, »Ignacij Vilen«,

»Gosp. Gregor«, »Po dolgih letih«, »Peter puščoba gre po svetu«, »Anno Domini«. Poslednje »Iz moje domovine«, ki nosi tuji naslov knjige, je »pismo sebi«, ki označuje življenjsko pot pisatelja. Vsebnost povestice se naslanja na realijem, trdo realno življenje. Rekrut Janez je verna slika trpih preteklih razmer, ki živi v sedanji generaciji še v živem spominu in bo vesela, da jo pozabi. Naš krog bo zanimala posebnost slika »Učiteljica Eleonora«. Kako verna slika preteklih in žal še sedanjih razmer. Socialni položaj učiteljice v narodu ni baš najboljši, tega se dobro zavedamo. Razmere so res drastične zato je snov tako dobrodošla pisateljem. Posebno učiteljica in še več novinka ima res upravičeno trnjevo pot v narodu. Konečni efekt je povsod isti! Iste okoliščine, isti pojava povsod! Narod nezaupljiv! Slika zato za nas, poznavalce razmer ni nič novega; vendar priznamo da je tipična. Knjiga ima priložno in posebno lično vnanjo opremo in bo dobro služila našim knjižnicam.

—k Mladika, ilustrirani družinski list. Potreba po družinskem listu, ki bi bil kulturna vez širokih slojev vseh Slovencev: v Jugoslaviji, Italiji, Avstriji in drugod, je več kot pereča. Resnica je, da imamo Slovenci listov za tako maloštevilni narod toliko, kakor jih razmeroma noben drug narod nima. To priznanje nam dajejo vsi oni tujci, člani velikih kulturnih narodov, ki prihajajo k nam in občudujejo naš tisk in požrtvovalnost našega naroda, ki vzdržuje toliko kulturnega dela. Kljub temu pa si moramo priznati, da prav pravega družinskega lista, kakor jih imajo vsi izobraženi narodi v obliči, mi vendar ne imamo. Mohorjeva družba je dobivala od toliko strani pobudo, naj zasnuje tak družinski list s slikami, da se je zani resnično odločila. Vedela pa je tudi, da imajo Slovenci v Julijski krajini list »Mladiko«, ki je prodiril tamkaj že na široko med narod. Zato si je želela, naj tak list izhaja tudi iz tiskarne Družbe sv. Mohorja za Jugoslavijo in s tem vzdržuje duševno edinstvo Slovencev na prosvetnem polju. Obe uredništvii sta stopili v stik in sklenili, da izhaja ista »Mladika« v Gorici in na Prevaljah. Zaenaj pa sta usmerili načrt lista tako, da bi ustrezal najširšim slojem slovenskega naroda. Kakšna bo torej »Mladika«? »Mladika« bo strogo nepolitičen list. Urejevala bo tako, da ga bo lahko umela in brez splošne brala naša mladina, pa da bosta tudi mož in žena dobila v njem zabave in pouka. »Mladika« bo razdeljena na pet oddelkov: I. Leposlovje, II. Po okrogli zemlji, III. Gospodar in gospodinja, IV. Pisano polje, V. Zanke in uganke. Tak bo torej v bodoče družinski list »Mladika«, ki ga naj naroče družine, knjižnice, šole, društva in posamezniki. Za Božič že dobite prvo številko, ako napišete na dopisnico svoj natančni naslov in jo pošljete Družbi sv. Mohorja na Prevalje. Vsaka mesečna številka bo obsegala 40 strani v veliki obliči. Za okras smo si nabavili lepe slike in vinjete od naših umetnikov. Tako boste koncem leta imeli 480 strani debelo knjigo s podobami in vse to za sedanje razmere po najnižji ceni.

—k Kraljevič Marko — 1923 je lična mladinska knjižnica s koledarjem, ko jo je založila »Družba sv. Cirila in Metoda«. Zbral jo je Kompoljski, ter je spisana za našo šolsko mladino in obsega nekaj lepih pesmic in mnogo povestice. Črtice iz življenja pokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja in našega kralja Aleksandra krasi tudi dve sliki obeh junakov. Po spisih in pesmicah so zastopani naši najboljši mladinski pisatelji. Beletističnemu delu sledi koledarček za l. 1923. — Knjižnica ima žepno obliko in je vezana. — Na zalogo »Kraljevič Marka« opozarjamo zlasti šolska vodstva in pa starše, ki žele za Božič napraviti svojim otrokom veselje. Naročila, če le mogoče od šolskih vodstev skupna, sprejema »Družba sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani, Narodni dom.

—kpl. Podoknica, četverospev, besede Jan. Lebanove, napev Avgusta Lebana. Izšla v »Mali Pjesmarici«. To je ena poslednjih skladb prerojenega skladatelja Avgusta Lebana. Janko Leban jo je našel v zapuščini svojega brata, pisano na brzo roko s sviničnikom, brez teksta. Zamislil se je v duhi skladbe ter lej zložil to besedilo:

Noč zagrinja že zemljo,
vsa narava spi sladko
in sredi zvezd nebrojnih čred
zre name mesec bled,
name, ki še sam bedim
in pod oknom nje slonim
ter v tihoj nemo noč
spev pošiljam zdihujoč:
»Oh, deklica predraga ti,
le sladko spi, le sladko spi!«

Človeku se zdi, da sta se tekst in napev hkrati rodila. Priporočamo krasno skladbo kar najtopleje!

—k Druga in tretja knjiga »Knjižnice praktične pedagogije« izlazi čie tiskom 1923, svaka sa oko 10 štampanih araka; svaka je za sebe celina. U njima će biti sa stajališta metode rada kritički objašnjene današnje nastavne osnove, udžbeniki i današnje učenje. Nadalje će donijeti primjere rada, što u tekstu »Metodike škole rada« služe kao konkretna podloga za razvitak principa, a onda i druge primjere praktičnog rada u vježbaonicama Viš. pedag. škole, pa će na njima biti prikazana razlika između današnje »škole učenja« i »škole rada«. — Iza toga prelaza slijedit će potpuni priručnici za sve grane školskoga rada, koji će prikazati pedagoški i didaktički prerađeno, za školski rad osnovnih, građanskih, nižih srednjih škola podesno naučno, književno i umjetničko građivo. Tim će biti prikazana škola rada, a ujedno emancipirana naša škola od tude, za nas nepodesne pedagoške praktične literature. — »Metodika škole rada« osnove su za priručnike, koji neće biti šablonska zamjena učiteljeva samostalnoga rada, nego će mu ga omogućiti, oavši mu pedagoški odabrano građivo i upozorivši ga na pedagoške momente, koji su skriveni u njemu.

Metodika škole rada d... ve za uče... tva, koja... budu po... i ako bu... a u pr... praktične... lama. ...anske... '0). ... Založila Jugoslavlani

dovine obsega razen najvažnejše snovi iz starega veka vso jugoslavansko zgodovino iz srednjega veka, in sicer pod zaglavij: A. Postanek slovenskih držav. B. Propadanje jugoslavanskih držav. Turška sila. C. Kultura v srednjem veku. — II. del Zgodovine (novi vek) ima snov razvrščeno v poglavju: A. Jugoslavlani pod tujo oblastjo. B. Probujanje in osvobodjevanje Jugoslavlani. C. Kultura v novejši dobi. Č. Svetovna vojna in ujedinenje Jugoslavlani. — V Dodatku prinaša knjiga najvažnejše določbe iz Vidovdanske ustave. — O knjigah še izpregovorimo.

—k Harry Sheff: Hei papeža roman Lukrecije Borgie. Po zapiskih škofa Burkarda, tajnika papeža Aleksandra VI. Knjižnica »Jutra« 4. zvezek. Ljubljana 1922. Str. 177. Znameniti in splošno pozornost vzbujajoči roman Hei papeža, ki popisuje razuzdano in zločinsko delovanje papeža Aleksandra VI. in njegovega sina Cezarja ter ljubezne spletke in podatke njegove lepe hčerke vročerkve Lukrecije, je pravkar izšel v ponatisku.

—k Ivo Jančič: Najnovejše risanje v osnovni šoli. Praktična uporabna snov in smernice za vse razrede. Izdano leta 1922. Tako je naslovljeno najnovejše delo na polju risanja, ki je sad večletnega praktičnega delovanja, kritičnega opazovanja iz uspehov in razmotrivanja ter metodičnega postopanja pri risanju od najnižje do najvišje stopnje na osnovnih šolah.

Reči smemo, da nismo nobenega dela te vrste — izšlo jih je pred vojno nebroj, s tako velikim zanimanjem pregledovali, kakor baš predstojajo. In ni nam žal, kajti avtor je podal učitelstvu osnovnih šol prav izborno metodično delo v podobah malih risb, ki jih je natančno na sto straneh od početnih vaj na najnižji do mnogobarvnih slik na najvišji stopnji.

Mnogo je še starejših, pa tudi mlajših učiteljev, ki sami niso risarji, pa tudi ne vedo, kam bi se v risarski urli dšali, s čim bi svoje učence zaposlili. Tavajo v nekaki megli okrog, in ob najboljši volji ne morejo doseči nobenega povojnega uspeha. Takim bi priporočali naj Jančičovo delo in pa učne načrte za risanje, ki jih je bivše avstrijsko naučno ministrstvo z navodilom vred l. 1911 in 1912 izdalo, temeljito preštudiraj, pa bodo kmalu na jasnem, kaj in kako je na vsaki učni stopnji osnovne šole risati in kako se dosežejo povojni učni uspehi.

Jančičovo delo jim nudi v priročni obliki sistematično, razvojno navodilo za risarski pouk, ki le danes neobhodno potreben in važen ne le za razvoj umetniškega duha in okusa, ampak tudi za povzdigo srčne omike. Kako vesel so otroci, kadar se jim posreči kaj uspešnega narisati! S tem pa de se ni završeno, kajti učitelj jih mora vedno opozarjati na lepoto, da jo učenci vidijo in spoznavajo, da se ob njenem živem vtisu razveseljujejo — navajamo jih, da delajo s hotelem. Ker ni vsak učitelj bolj ali manj spreten risar, pa tudi vsak risar ni vedno razpoložen kaj narisati, more kaj takega še manj zahtevati od svojih otrok. Ako pa zahteva, mora ubrati pravo pot, mora izbrati pravo snov, prikladno duševnemu obzorju učenčevemu, in način kako bo najlažje dosegel z učenci stavljeni smoter. In baš vsem takim zahtevam ustreza Jančičovo delo, ker temelji na praktičnem izkustvu, ker je metodčno razvrščeno po snovi in prikladnosti otroških duševnih sil. Otroci, zlasti začetniki, naj se nauče igrati risati.

V ta namen treba na nižji stopnji primernih predvaj, temeljem katerih potem lahko posnemajo obliko predmeta. Poleg prostolaktih vaj v potezanju vodoravnih, navpičnih in poševnih črt, spoznavanja raznih kotov, treba na nižji stopnji prav pridno vaditi tudi vaje s krivlini črtami, vaje kroga, ovala, polžje in spiralne črte. Vselej sledi takim vajam uporaba v risanju primernih predmetov, iz početka v najlažji, pozneje čim težji obliki in izvših.

Jančičeva zbirka nam nudi na prvih devetih straneh način in postopanje pri izražanju obrazov, oseb, živali, dreveja, trave, vode, snega, oblakov in hiš, da se vidi način izražanja, in da je priročno za uporabo.

Na deveti strani nam kaže risba tablice, kako se eden in isti predmet podava na različnih stopnjah. Na deseti strani nam kaže najlažjo in najsigurnejšo pot do stavljenega smotra (tukaj za primer milin za kavo). Stran 11. nam kaže, kako lahko, enostavno in jasno se da razložiti kaka obrt, n. pr. lončarstvo. Na 12. strani so nekatere tehnične vaje za učitelja, ki za risanje na tabli neobhodno rabi vsaj nekoliko spretnosti in si jo na označeni način igranje pridobi.

Na naslednjih straneh nam avtor podava deloma samo proizvode učencev nižje stopnje, razne vrstive kot predvaje in ornamentalne risbe, dalje snov za nazorno (ploskovno) risanje in prvotne polme, ter pravila za perspektivno risanje na višji stopnji osnovnih šol.

Ker je na nižji stopnji glavno spominsko in ilustrativno risanje, na srednji stopnji pa risanje ploskovno učinkovitih predmetov ter uporaba barv, slikanje in polnitev ploskev ter ustvarjanje silhuet, na višji stopnji pa upoštevanje simetričnih in krivočrtnih oblik, barv objekta in najpriprostejša perspektiva, ima vsak učitelj na straneh 2—24 obilico predmetov, kako se mu je ravnati pri risanju na posameznih stopnjah.

Na straneh 96—100 ima nekaj primerov barvne harmonije (tri do štiri barve). Skratka rečeno: Delo nam ugaia, ker je praktičen sad, kaže uporabo in razvrstitev snovi in smernice za vse razrede osnovnih šol. Kar se tiče tehnične risbe sicer niso na višku, toda kot smernice in navodilo zadoščaio popolnoma.

Tudi cena je pri sedanji draginji primerna. Delo šolam vseh stopenj in vsakemu učitelju najtopleje priporočamo.

F. Marolt.

—k »Sadje v gospodinjstvu«. Kratak navod v ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjavi. Za gospodinjstvo in dekleta priredil Martin Humeč. Pojasnjeno z 13 barvnimi prilogami in 42 slikami. Druga pomnožena in popravljena izdaja. Vskakovrstno sadno drevje in k... pred vprašanjem, ki jim druga leta ni delalo preglavice: niso namreč vedeli, kako bi sadje porabili, da bi jim bilo več zalego. Marsikateri gospodar, ki je druga leta skrbno potrgal in spravil sadje, ni vedel, da je pravčasno prodal, ga je moral letos ostreši in je prišel ob lep dobiček, ki bi mu ga nudilo pri pravilnem postopanju. Najno potrebno je torej, da so naše gospodinjke, tudi mestne, ako imajo priliko po nizki ceni nakupiti sadje, posuene, kako naj z njim ravnajo, da jim pride najbolje v korist in užitek, oziroma, da se jim ne pokvari. Shranjevanje tudi poznega zimskega sadja je odvisno od mnogovrstnih okoliščin. Zato se moramo dobro poučiti, katero sadje se shrani in katero takoj porabi, ali predeli in kako pridelava ter zakafi? — Knjiga »Sadje v gospodinjstvu« obse-